

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ФОРМИ КООРДИНАЦІЇ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ПОДАТКОВІЙ СФЕРІ В УМОВАХ ДІЇ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ

Віталій Вікторович ЛЕВЧЕНКО,

*здобувач ЗВО «Відкритий міжнародний
університет розвитку людини «Україна»*

В умовах воєнного стану правоохоронна діяльність суттєво трансформується, переосмислюється, набуває нових форм, що пов'язані зі специфікою безпекових реалій у цей час.

Переходячи до аналізу адміністративно-правових форм, слід навести думку В.В. Малікова, який доводить, що «в адміністративному праві форми – це шляхи здійснення цілеспрямованого впливу суб'єкта на об'єкти в ході його діяльності. Однозначно, саме форми показують, як практично здійснюється діяльність суб'єкта, а тому вони обов'язково включають в себе перелік конкретних дій, порядок здійснення яких врегульований спеціальними правовими актами, і вчиняються вони у чіткій послідовності» [1, с. 144].

Погоджуючись з науковцем, слід зазначити, що адміністративно-правові форми не лише вчиняються у чіткій послідовності, але й забезпечують злагодженість і цілеспрямованість самого управлінського впливу. У царині координації правоохоронної діяльності адміністративно-правові форми також виконують узгоджувальну роль, дозволяючи приймати управлінські рішення на міжвідомчому рівні, узгоджувати спільні плани дії, втілювати ці плани у конкретних спільних заходах.

В. І. Фелик як форми взаємодії суб'єктів адміністративної діяльності та учасників управлінських відносин розглядає «спосіб існування змісту, об'єднання частин у ціле, узгодження та взаємодію певних елементів, тобто форма – це інтегроване утворення, особливості якого визначаються напрямками діяльності органу державного управління» [2, с.170].

Так, з огляду на висвітлені позиції авторів під адміністративно-правовими формами координації правоохоронної діяльності в податковій сфері в умовах дії правового режиму воєнного стану слід розуміти зовнішнє вираження окремих дій у межах публічного управління та їх стійких комплексів, а також управлінських рішень з метою унормування, структурування, організації окремих аспектів (цифрових, інформаційних, контрольних) діяльності декількох правоохоронних та інших органів у податковій сфері на основі законодавства України (у тому числі міжвідомчих наказів, які визначають порядок організації взаємодії та координації) у процесі адміністрування податків, формування високої податкової культури населення, забезпечення законності та справедливості податкових

правовідносин у державі. В умовах воєнного стану дані форми набувають першочергової орієнтованості на забезпечення фізичної безпеки платників податків і представників правоохоронних органів, що залучені до виконання завдань у податковій сфері, адаптуються до нових викликів, у тому числі шляхом використання у процесі їх реалізації цифрових технологій, методів дистанційної комунікації.

На думку В.Г. Петрова, «найбільш поширеними в наукових доктринах є поділ на класифікації адміністративно-правових форм діяльності суб'єктів правоохоронної діяльності за такими критеріями: 1) виходячи зі змісту (напрямків) адміністративної діяльності правоохоронних органів, тобто в залежності від здійснюваних ними завдань та функцій в рамках реалізації владних повноважень, адміністративно-правові форми поділяються на: а) основні; б) додаткові; 2) в залежності від форми вираження та наслідків дій правоохоронного органу поділяються на: а) правові; б) неправові (або організаційні); 3) в залежності від компетенції кожного правоохоронного органу та характеру вирішення ними кола питань: а) процесуальні (в рамках здійснення окремого адміністративного провадження); б) процедурні (пов'язані із прийняттям конкретних адміністративно-управлінських рішень); 4) в залежності від юридичного змісту адміністративно-правової форми діяльності правоохоронних органів: а) зобов'язальні; б) забороняючі; в) дозвоільні; г) рекомендаційні; д) уповноважуючі» [3, с. 445–446].

У межах даного дослідження буде розглянуто саме неправові (організаційні) форми координації правоохоронної діяльності в податковій сфері в умовах дії правового режиму воєнного стану, адже останні характеризуються найбільшою багатоманітністю, залученням до їх реалізації великої кількості правоохоронних органів, органів місцевого самоврядування, інститутів громадянського суспільства, інших організацій.

Першою подібною формою виступає проведення координаційних нарад. У процесі реалізації даної форми особлива роль відводиться органами прокуратури. Як зазначають С. В. Івашко та Л. І. Олефір, «на органи прокуратури законодавцем покладено обов'язок координувати діяльність правоохоронних органів відповідного рівня у сфері протидії злочинності, як центрального органу під час міжнародного співробітництва у кримінальному провадженні та співробітництва з Міжнародним кримінальним судом. Основною формою координації є проведення координаційних нарад з керівниками правоохоронних органів, на яких заслуховується інформація щодо їхньої діяльності у сфері протидії злочинності» [4, с. 277].

Ще однією адміністративно-правовою формою досліджуваної координації є створення міжвідомчих робочих груп. Відповідно до методичних рекомендацій, розроблених Офісом Генерального прокурора, «створення міжвідомчої робочої групи належить до однієї з основних форм координації діяльності правоохоронних органів у сфері протидії

злочинності. З огляду на підвищену суспільну небезпечність організованої злочинності утворення міжвідомчої робочої групи є ефективною формою координації діяльності правоохоронних органів, які ведуть боротьбу з організованою злочинністю шляхом проведення оперативно-розшукової діяльності та досудового розслідування. З урахуванням компетенції органів прокуратури різних рівнів у сфері протидії організованій злочинності міжвідомча робоча група як форма координації діяльності правоохоронних органів у сфері протидії організованій злочинності створюється на загальнодержавному (центральному) та регіональному рівнях. Підставою створення міжвідомчої робочої групи є наказ керівника органу прокуратури (Генерального прокурора, керівника обласної прокуратури), виданий на підставі пропозицій та за згодою керівників правоохоронних органів відповідного рівня (або виконувачів їх обов'язків). У відповідному наказі зазначається мета створення міжвідомчої робочої групи, її персональний склад, завдання, напрями діяльності та порядок роботи» [5].

Таким чином, адміністративно-правові форми є надзвичайно багатоманітними, втілюються у значній кількості процесів у діяльності органів публічної влади у процесі координації правоохоронної діяльності в податковій сфері в умовах дії правового режиму воєнного стану.

Список використаних джерел

1. Маліков В.В. Адміністративно-правові форми забезпечення громадського порядку. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2014. Вип. 28. Т. 2. С. 144–147.
2. Фелик В. І. Поняття та види форм профілактичної діяльності Національної поліції України. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2016. Вип.1-2. С.169-173.
3. Петров В.Г. Форми адміністративно-правової діяльності правоохоронних органів. *Наукові праці НУ Одеської юридичної академії*. 2015. С. 442–447.
4. Івашко С. В., Олефір Л. І. Координаційна діяльність прокуратури як суб'єкта запобігання злочинності в Україні в умовах воєнного стану. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2024. № 1. С. 276-284.
5. Шмаленя С.В., Столітній А.В., Котла В.І., Шахов А.В., Ключе О.Г., Льон І.А., Шмаленя Є.В., Брящей Р.І., Цимбалістенко О.О., Гребенюк М.В., Клименко О.А., Тупельняк І.І., Клікунас П., Рибченко С.О. Методичні рекомендації у редакції зі змінами підготовлено на основі рекомендацій «Координація прокурором діяльності правоохоронних органів у сфері протидії організованій злочинності шляхом створення міжвідомчої робочої групи»: схвалені рішенням науково-методичної ради (протокол від 29.08.2019 № 6). Київ, 2019. 53 с.